Jesper Hall **2013-06-20**

Orimlig arbetssituation i Sveriges Schackförbund

Jag är anställd som riksinstruktör i Sveriges Schackförbund med huvudsaklig uppgift att driva Schack i skolan. Vid årsskiftet 2012/13 fanns det 403 skolschackklubbar och nästan 10 000 barn var genom projektet medlemmar i Sveriges Schackförbund. Projektet genererar, efter det att alla kostnader dragits bort, idag en vinst till förbundet både i form av regelbundna bidrag från Ungdomsstyrelsen och i form av projektpengar. Både verksamheten och intäkterna måste betraktas som något mycket positivt för svenskt schack. Det bör med andra ord vara viktigt för förbundet att fortsätta projektet och att ta tillvara på dess positiva effekter. Tyvärr tvingas jag tillstå att min arbetssituation i projektet nu börjar bli helt orimlig. Jag ska nedan redovisa mina motiveringar. Jag har kommit fram till att dessa bör lyftas upp på bordet till alla distrikten inför den stundande kongressen i Örebro.

1. Sedan Anil Surender blev ordförande har jag träffat styrelsen endast en enda gång, även om jag hade velat närvara fler gånger. Orsaken till att jag inte blivit inbjuden är, enligt Surender, att styrelsen har haft viktigare saker för sig än att få information om Schack i skolan. För mig är det något märkligt att styrelsens intresse varit så ljumt med tanke på att detta är ett mycket stort projekt vad det gäller de medel som dras in till SSF och då det är styrelsen som fattar beslut om projektets verksamhet.

.

2. När jag blev anställd vid SSF påpekade jag omedelbart för styrelsen det olyckliga i att jag personligen hade rättigheterna till Schackma Gandhi, både för själva figuren och för allt schackmaterial, ett material som skulle användas i Schack i skolan-projektet som jag var anställd för att driva. Jag ville lösa dilemmat med rättigheterna till materialet och få klargjort vad som gällde så snabbt som möjligt för att undvika situationer där jag tog fram material som sedan eventuellt inte kunde användas, och inte minst för att undvika jävsituationer. Vid flera dokumenterade tillfällen har jag påpekat detta, men varje gång har Anil Surender svarat: ”Inte prioriterat”. I början av år 2013 blev jag kontaktad av ett TV-produktionsbolag som uttryckte ett intresse för att göra en TV-serie för barn baserad på Schackma Gandhifiguren. (Projektet är fortfarande på presentations- och pilotstadiet.) När jag berättade detta för Surender

uttryckte han att SSF nu var intresserade av lösa den oklara situationen med rättigheterna. Jag ringde till SSF:s advokat Johan Sigeman för att få råd om hur detta borde gå till och vad rättigheterna var värda. Han tyckte att det hela skulle skötas på ett så korrekt sätt som möjligt och att jag skulle få rättigheterna värderade av en jurist med erfarenhet av motsvarande situationer på författarförbundet. (Juristen och schackspelaren Rickard Wessman, expert på varumärken, har också gett mig råd.) Sammantaget fick jag rådet att minibudet för *alla* rättigheter minst borde uppgå till 125 000 kronor inkl. moms. Detta innan TV kom in som en reell möjlighet. Observera att det skulle gälla *alla* rättigheter: två böcker, två diplomsystem, schackmaterial, utlandsrättigheter, TV- rättigheter osv. Om SSF fick alla rättigheter skulle de kunna använda det material jag skapat på det sätt de ville. Jag föreslog också olika alternativa lösningar till styrelsen som delat ägande, vilket Rickard Wessman föreslog, ett licensavtal som skulle kunna uppgå till 5 000 kronor per år för SSF eller något liknande. Beskedet från Anil Surender och styrelsen var att det enda som var intressant för SSF var att få *alla* rättigheter. De bjöd 35 000 kronor inkl. moms. De höjde sedan budet till 50 000 kronor inkl. moms. Juristen vid författarförbundet ansåg att detta var att likna vid ett skambud. När jag meddelade att jag inte kunde acceptera SSF:s bud framförde Surender som sin uppfattning att jag svek Sveriges Schackförbund och att det skulle få konsekvenser. På frågan vilka konsekvenser han menade svarade han ”att det fick jag se”. Jag upplevde det som ett tydligt och förtäckt hot.

På det senaste styrelsemötet beslutades det att Schackma Gandhi och det schackmaterial jag tagit fram ska tas bort från Schack i skolan-materialet. Schack i skolans framgångsrecept kommer därmed att stympas eftersom både schackuppgifter, grafisk layout och illustrationer ska tas bort. Stympningen kommer att ske denna sommar. Inför hösten kommer det således inte att finnas något vinnande koncept längre, inget att sälja in, inga skolplanscher, inga böcker och inget material för kommande skolklubbar att använda.

3. I höstas fick jag kontakt med Johanna Strand Valentin, och hjälpte till med hennes ansökan till *Reach for Change,* som gick ut på att utveckla schack som ett pedagogiskt verktyg. Enligt min uppfattning är detta vad svenskt schack behöver: ett intressant projekt utvecklat av en schackintresserad ung kvinna som är utbildad projektledare. Således en person som skulle kunna hjälpa till att bryta med fördomar om schack som

en ”gubbsport”. Hon erhöll 1,5 miljon kronor på tre år och backning av *Reach for Change* och Kinneviksgruppen. Hon ville gärna ha ett nära samarbete med Schack i skolan och SSF, till exempel skulle hon kunna bli anställd av förbundet med sina egna pengar. För att diskutera olika möjligheter arrangerades det ett möte med Anil Surender. Han markerade dock direkt vid detta möte att han betraktade henne och hennes projekt som en konkurrent om SSF:s marknad. Hans bemötande fortsatte i samma stil. Detta anser jag är att uppfinna fiender som inte finns. Jag har definitivt den motsatta uppfattningen.

4. Under hösten 2012 fick Lennart Berglind i uppdrag att tillsammans med Robert Danielsson och mig ta fram ett upplägg för hur SSF skulle kunna hjälpa de traditionella klubbarna med ledarrekrytering. Gruppen arbetade under tre månader med att intervjua och diskutera med ledare och klubbrepresentanter och tog fram två i mina ögon utmärkta och genomarbetade förslag för att nå föräldrar och äldre juniorer. När de presenterades stoppade Anil Surender gruppens förslag. Han ville själv åka runt till distrikten och diskutera denna fråga. Det innebar med andra ord att börja om från början. Efter påtryckningar blev dock två försöksområden utsedda, Skåne och Västmanland, och initiala möten hölls i början av juni. Surender kom helt oförberedd till dessa möten med distrikten. Dagordningen skickades ut samma dag, vilket omöjliggjorde förberedelser både för distrikten och för oss anställda i SSF. Min uppfattning är att detta inneburit minst ett år av förlorad tid. Uppenbarligen hade Surender inte förtroende för Berglind, Danielsson och mig.

5. För tre månader sedan ringde Garry Kasparov till mig. Han hade läst om Schack i skolan i Sverige och var mycket imponerad av vår modell och vårt sätt att jobba. Han ämnade anordna en konferens i Paris med den franske utbildningsministern för att planera Frankrikes satsning på Schack i skolan. Han ville att jag skulle hålla ett föredrag samt att vi skulle utveckla samarbetsformer. Vi har haft kontakt vid ytterligare två tillfällen. Surender förbjöd mig dock från att åka och att fortsätta kontakten med Kasparov med motiveringen att han: "inte såg någon poäng med internationella kontakter". Att behöva säga nej till Kasparov, som övervägde att komma till årets riksfinal av Schack4an på egen bekostnad och som öppnade för att komma till Sverige och göra PR för schacket på olika sätt i framtiden anser jag var ett misstag, inte minst då kontakten där med bröts.

6. I förra veckan blev det klart att Sveriges SF får 608 000 kronor för framtagning av instruktionsfilmer och ett internetbaserat schackmaterial från Allmänna arvsfonden. Om projektet fortlöper som beräknat ger det ytterligare 600 000 kr per år under två år till. Ansökan är utarbetad av Martin Göransson och mig. Vi lyckades få tillstånd från Surender att lägga tid på att göra en ansökan, trots att han initialt verkade anse att det var slöseri med tid. När ansökan skulle in propsade dock Surender på att mitt namn inte skulle stå med i ansökan däremot Kent Vänmans, något som sånär gjorde att vi missade bidraget. När fondens handläggare ringde upp för att förhöra sig om ansökan kunde nämligen ingen av dessa redogöra för projektet. De hänvisade till mig ”eftersom jag skulle göra jobbet” , och jag fick på så sätt möjlighet att prata med handläggaren och sälja in projektet under en dryg timme.

7. På ett möte den 18 januari 2013, när mitt arbete under våren skulle planeras, meddelade Anil Surender, helt utan förvarning, att han bestämt sig för att jag skulle ha min arbetsplats i Norrköping två veckor i månaden med omedelbar början. Jag skulle då bo på hotell i Norrköping. Eftersom jag är frånskild med två barn är detta inte möjligt för mig. Jag arbetar dessutom närmare 60 timmar per vecka och reser redan så mycket i jobbet att detta helt skulle slå sönder mina möjligheter att göra ett bra jobb. Surender vidhöll sitt krav. Det var först när jag efter någon vecka påvisade att det i mitt anställningsavtal står inskrivet att jag ska ha min arbetsplats i Lund som han backade på detta krav. Jag förvånar mig över att han, i egenskap av chef, inte hade läst mitt anställningskontrakt. Eller kände han till denna skrivning i kontraktet och trodde att han skulle kunna kringgå den?

Tyvärr känner jag mig tvingad att meddela min kritik och mitt misstroende mot Anil Surender, och i viss mån styrelsen, öppet dels för att påvisa en orimlig arbetssituation och den negativa effekten på projektet Schack i skolan, dels för att undvika felaktig ryktesspridning.

Jesper Hall